

RĪGAS DOMES PIEMINEKĻU PADOME

Rātslaukums 1, Rīgā, LV-1539, tālrunis 7105800, 7105542, fakss 7012872

SĒDES PROTOKOLS

2019. gada 5.novembrī

Rīgā

Nr. 7

Sēde tiek atklāta plkst. 15:05

Sēdi vada: O. Spārītis
Sēdi protokolē: sekretāre I. Šmite

Sēdē piedalās Padomes locekļi:

Mārīte Šenberga, Agrita Maderniece, Eva Mārtuža, Aigars Kušķis, Andrejs Broks, Klāvs Sedlenieks, Inese Baranovska

Sēdē nepiedalās Padomes locekļi:

Oļegs Burovs, Jurgis Klotiņš, Daiga Skujāne, Vadims Faļkovs, Jānis Stradiņš, Māris Mičerevskis, Mārtiņš Mintauris, Jānis Krastiņš, Gļebs Panteļejevs

Uzaicināti:

Irina Mangule - Ārlietu ministrijas Pirmā divpusējo attiecību departamenta direktore,
Monika Mihališina – Polijas Republikas vēstniece Latvijā,
Lilita Klinkerte,
Rita Našeniece

DARBA KĀRTĪBA

1. Par altārgleznotāja F.J. Maddaus piemiņas akmeni Lielajos kapos.

Ziņo: R. Našeniece

2. Par Uzvaras pieminekļa pārveides projektu.

Ziņo: L. Klinkerte

O.Spārītis informē, ka darba kārtībā papildus iekļaujami 2 jautājumi:

1. Polijas Republikas vēstniecības priekšlikums par piemiņas plāksnes, veltītas Aleksandram Miškovskim izvietošanu pie Rīgas pils mūra.

2. Par Brēmenes pilsētas dāvinājumu.

Bez tam, atsaucoties uz Ārlietu ministrijas pārstāvja lūgumu, tiek mainīta izskatāmo jautājumu kārtība, kā pirmo izskatot jautājumu par Uzvaras pieminekļa pārveides projektu.

1. Par Uzvaras pieminekļa pārveides projektu

O. Spārītis informē, ka Pieminekļu padomē saņemts personu grupas, kuras priekšgalā ir Lilitas Klinkertes kundze, iesniegums ar Uzvaras pieminekļa pārveides piedāvājumu, ansambli iebūvējot Raudu mūri. Aicina vispirms Ārlietu ministrijas pārstāvi informēt kā iedzīvotāju emocionālā attieksme korelē ar valsts ārpolitikas nostādņēm.

I. Mangule Starpvalstu attiecības ir ļoti svarīgas, un ar tām ir jārēķinās, jo mēs nevaram pārvietot mūsu valsti kādā citā ģeogrāfiskā vietā. Iedzīvotāju emocionālā attieksme un Latvijas valdības attieksme pret šo pieminekli neatšķiras. Starpvalstu attiecībās būtisks ir kompromiss. Savulaik, lai iespējami ātrāk un mazsāpīgāk izvestu Krievijas karspēku, kas vēl 1994.gadā atradās Latvijas teritorijā, noslēdzot līgumu par karaspēka izvešanu, Latvijas valdība bija spiesta iet uz kompromisu. Šis piemineklis nav nosaukts minētajā līgumā, tomēr vēlāk 1997. un 1998.gadā dažādu starptautisku notikumu rezultātā ar diplomātiskajām notām tomēr tika atzīts par pieminekli, kuru sargā šis līgums. Mums starptautiskais līgums ir jāpilda, neskatoties uz mūsu emocionālo attieksmi. Atbilstoši līguma nosacījumiem, pieminekli nedrīkst demontēt, kroplot vai apgānīt. Pamatojoties uz tautas iniciatīvu nojaukt šo pieminekli, Saeimas komisijas lēmuma veidot darba grupu, kas izstrādās priekšlikumus pieminekļa apkārtnes pārveides koncepcijai.

L. Klinkerte Norāda, ka 30 gadus pēc Baltijas ceļa un 28 gadus pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas Rīga nav uzcelts neviens monuments padomju okupācijas laikā cietušajiem – neatkarības kustības dalībniekiem, nošautajiem, nomocītajiem un deportētajiem Latvijas pilsoņiem. Atzīmē, ka Baltijas valstis bija vienīgās, kas pēc Otrā pasaules kara netika atjaunotas un 50 gadus bija pakļautas nežēlīgai okupācijai. Uzvaras pār fašismu svinības 9.maijā pie pieminekļa pulcē tos cilvēkus, kuriem ir sveša izpratne par to, ko šī uzvara ir nesusi mūsu tautai – jaunu okupāciju un postu, deportācijas ieskaitot. Informē par deportācijām 1941. un 1949.gadā, kā arī par savas ģimenes piedzīvoto šai laikā.

Aicina aiz Uzvaras pieminekļa celt mūsu tautas Raudu mūri, uz kura tiktu iegravēti visu padomju okupācijas laikā nogalināto, represēto un deportēto cilvēku vārdi. Atgādina, ka Igaunijā ir uzcelts iespaidīgs memoriāls komunistiskā terora upuriem.

O. Spārītis Mēs salīdzinām divas grūti salīdzināmas lietas – emocionālo, fizisko un ekonomisko pāridarījumu ar monumentu, kura nosaukums ir nevis Uzvaras piemineklis, bet gan piemineklis Padomju Latvijas un Rīgas atbrīvotājiem no vācu fašistiskajiem iebrucējiem. Laukums gan no 1930-tā gada ir Uzvaras laukums, kas veltīts pavisam citai uzvarai. Akadēmiķa J. Krastiņa iesūtītais viedoklis ir, ka brutālais, estētiskā ļoti skarba padomju laika tēlniecības objekts ir vislieliskākā liecība brutālam laikmetam. Tādējādi grūti iedomāties vēl efektīgāku objektu vēsturiskajai atmiņai un cilvēku piemiņai, par kuru efektīgāks nevar būt neviens Raudu mūris. Kas tad tiktu veidots? Trīs reizes augstāks, garāks un platāks Raudu mūris? Ar kādām tēlnieciskām, arhitektoniskām vai emocionālām dimensijām jūs pārspēsiet šī objekta negatīvo auru? Latvijas brīvības pretinieku ikgadēja pulcēšanās pie šī pieminekļa tieši palīdz uzturēt vēsturisko atmiņu visā

veselīgi domājošajā Latvijas iedzīvotāju daļā. Līdzīgu vēsturiskās atmiņas konfrontāciju varam redzēt Londonas, Parīzes vai Berlīnes ielās, laukumos vai skvēros. Šeit atrodas dažāda veida piemiņas objekti konfrontatīvām personībām un vēsturiskiem notikumiem. Berlīnē 500 m. aiz Reihstāga atrodas padomju uzstādītais memoriāls ar 2 tankiem, 2 lielgabaliem, karavīru atbrīvotāju – slavinājumu uzvarētājnācijai pār fašismu. Varat mēģināt iedomāties kā šodien jūtas vācu nācija, kura nav piedzīvojusi Otro pasaules karu, kura to nav izraisījusi un, kuras trīs paaudzes jau dzīvo mierīgajā Eiropā un, kurai negribas būt saistītai ar to vēsturisko atmiņu, ko blakus Vācijas valdības namam pauž agresīvs, emocionāls un simbolisks objekts.

Vienam objektam blakām novietojot otru - konfrontējošu objektu, tas neradīs izlīdzinājumu un neveidos piedošanas situāciju. Neitralizēšanas politika ir iespējama tikai ar starptautiskiem, juridiskiem un politiskiem pasākumiem.

Akadēmiķis J. Krastiņš norāda, ka pieminekļa pārveidošana vai papildināšana absolūti nepārprotami nav pieļaujama arī saskaņā ar Latvijas Republikas tiesību akta „Autortiesību likums” II nodaļas 4. panta „Aizsargājami darbi” 10. punktu. Tas nosaka, ka autortiesību objekts neatkarīgi no izpausmes formas un veida ir „celtņu, būvju, arhitektūras darbu skices, meti, projekti un celtņu un būvju risinājumi, citi arhitektūras darinājumi, pilsētībūvniecības darbi un dārzu un parku projekti un risinājumi, kā arī pilnīgi vai daļēji uzceltas būves un realizētie pilsētībūvniecības vai ainavu objekti”.

Vēsturnieks M. Mintauris pauž viedokli, ka aicinājums šo pieminekli nojaukt vai pārveidot nav izskatāms pēc būtības, jo jautājums par padomju okupācijas perioda vērtējumu Latvijas sabiedrībā ir jārisina ar citiem līdzekļiem, nevis ar monumentālās tēlniecības objektu nojaukšanu vai pārveidošanu, kas tikai atkārtotu padomju režīma praksi. Savukārt valsts prezidenta padomnieka un Pieminekļu padomes locekļa J. Klotiņa viedoklis ir, ka Pieminekļu padome var pieņemt konceptuālu lēmumu, ka Rīgas pašvaldībai pie pieminekļa jāuzstāda informatīvas plāksnes, kas sniedz informāciju par Latvijas okupāciju, PSRS un nacistiskās Vācijas karaspēku pastrādātajiem noziegumiem un Latvijas starptautisko situāciju pēc II. Pasaules kara un Latvijas valstiskuma nepārtrauktību.

K. Sedlenieks Pieminekļi nekad nav tikai mākslas darbs, bet arī politiski rīki. Latvijas atjaunotnes brīdī tika demontēti Ļeņiņa pieminekļi. Analogās situācijas šādus pieminekļus, kuri uzcelti, lai glorificētu iepriekšējo režīmu, mēdz nojaukt. Parastos apstākļos, ja mūs nesaistītu starpvalstu līgums, pieminekļi jau sen būtu nojaukti. Mans emocionālais un pilsoniskais viedoklis ir, ka šim piemineklim nav jābūt. Tai pat laikā ir starptautiskais līgums, kas mūs saista. Jāņem vērā, ka pasūtījums no sabiedrības puses nemaz nav tik viennozīmīgs. Par pieminekļa nojaukšanu portālā “Mana balss” tika savākti nedaudz vairāk kā 11 tūkstoši balsis par nojaukšanu un turpat ļoti ātri tika savākti 23 tūkstoši balsis par tā saglabāšanu. Kā labāko risinājumu redz pieminekļa papildināšanā ar informatīvu stendu, ar skaidrojumiem par situāciju. Neuzskata, ka laba doma ir blakus piemineklim nolikt režīma upura vārdus, kuri tiks izmantoti kā ierocis mūsu cīņā, lai gan viņi savu jau ir izkarojuši. Grūti stādīties priekšā, kādi konfrontējoši procesi tad šeit varētu notikt 9.maijā.

O. Spārītis vērs uzmanību, ka padomju režīma upuriem ir izveidots memoriāls Torņakalnā gan ar meistarīgiem figurāliem veidojumiem, gan upuru vārdiem, kas gan dimensiju ziņā ir mazāki par tā saucamo Uzvaras pieminekli. Bez tam piemiņas objekti ir Šķirotavas stacijā u.c. Tādējādi nav pareizs apgalvojums, ka nav izveidots piemiņas

objekts padomju okupācijas upuriem. Rīgā ir ne mazums simboli, kas veltīti II. Pasaules kara upuriem, kas cietuši no abām karojošajām pusēm. Mēs esam tā nelaimīgā zeme, kur abas okupācijas varas realizēja savu politiku. Vēlos sabiedrībā rosināt domu, ka mums ir daudz vairāk jākoncentrējas uz savas dzīvotspējas un vitalitātes apliecinājumiem, nevis skumju, melanholijas, sēru t.i. nospiedošu emociju tiražējošu tēlniecības objektu veidošanu.

A. Broks Svarīgi ir panākt sabiedrības vienotību domās par to, ko šis pieminēklis reprezentē. Nekāds līgums nevar būt par pamatu lietām, kas apdraud valsts drošību un ir pretrunā ar valsts interesēm, tādējādi šeit ir darbs politiķiem un diplomātiem skaidrot ideoloģisko pusi un panākt tautas konsensu. Pārāk maz tiek runāts par to, kas tiek saprasts ar atbrīvošanu, jo pirms tam ir bijusi divu lielvaru vienošanās, sadalot šo teritoriju un vēlāk vienai no otras to atbrīvojot. Šeit būtu vietā likt plāksni nevis ar upuru uzskaitījumu, bet gan ar informāciju par Molotova - Ribentropa paktu kontekstā ar tā izraisītajām sekām Latvijā, tieši saistībā ar Eiropas valstu iedzīvotāju upuriem Latvijas teritorijā. Izveidojot piedāvāto Raudu mūri mēs "iekonservētu" visu objektu un uz visiem laikiem padarītu to nemaināmu. Politiķiem jāturpina skaidrot situāciju, lai panāktu izpratni arī tajā sabiedrības daļā, kas atbalsta pieminēkļa saglabāšanu.

I. Baranovska Pievienojas O. Spārīša un J. Krastiņa viedokļiem. Jārēķinās ar faktu, ka pieminēklis eksistē un tam ir sava mākslinieciskā vērtība un tieši ar savu brutālismu tas ir sava laikmeta liecība. Iejaukties mākslinieciskā kompozīcijā ar Raudu mūri no mākslinieciskā viedokļa ir nonsens. Atbalsta ideju par papildinoša, informatīva objekta veidošanu, respektējot autortiesības. Runājot par pieminēkli Tallinā atzīmē, ka tas ir veidots konkursa kārtībā, speciāli tam izvēlēta vietā. Tajā ir ietverts arī pozitīvais vēstījums ar bitēm un ābeļdārzu. Savukārt apspriestais Rīgas pieminēklis ir mūsu vēstures lapaspuse, kuru jāpāršķir. Aicina skatīties nākotnē, nevis atkal un atkal atgriezties pie sērām.

A. Kušķis Atbalsta J. Klotiņa ierosinājumu. Jautājums ir sāpīgs un smags. Saprotam, ka šobrīd nevaram neko būtisku ienest šī jautājuma risināšanā, bet vajag izteikt viedokli un raudzīties nākotnē. Nav tā, ka mums nebūtu piemiņas vietu. Mums ir izveidots Likteņdārzs, Strēlnieku laukumā taps Padomju okupācijas upuru piemiņas memoriāla siena, izsludinātā konkursa rezultātā. Šobrīd svarīgākais ir sagaidīt Saeimas veidotās darba grupas rezultātu, un, cerams tur būs ne tikai faktu konstatācija, bet arī iezīmēta nākotnes perspektīva, kā šo lietu atrisināt. Raugoties uz šo teritoriju no pilsētbūvnieciskā viedokļa, tas ir Brīvības ceļa, Rīgas galvenās ielas un kompozīcijas ass noslēgums. Savulaik tas bija iecerēts kā Uzvaras laukums ar pilnīgi cita rakstura piepildījumu, līdz ar to arī nākotnē tam jābūt piepildītam ar citu saturu. Ja mēs kā institūcija šobrīd nogaidām, tad sabiedrībā varētu veidoties diskusija par šo saturu. Līdzīgi kā Brīvības pieminēklis tapa par tautas ziedojumiem, varbūt nākotnē Uzvaras parks varētu rast no tautas iniciētu piepildījumu.

O.Spārītis aicina balsot par J. Klotiņa ierosinājumu pieņemt konceptuālu lēmumu par informatīvu zīmju izveidošanu, atzīmējot, ka teksts veidojams vēsturnieku, zinātnieku un politiķu kopdarbībā un ņemot vērā, kas tas ir pagaidu risinājums līdz jaunai koncepcijas

izstrādei par Uzvaras laukuma un tēlnieciskā ansambļa saturu.

Pieminekļu padome vienbalsīgi nolemj:

1. Konceptuāli atbalstīt pieminekļa Padomju Latvijas un Rīgas atbrīvotājiem no vācu fašistiskajiem iebrucējiem ansambļa papildināšanu ar informatīvu plāksni, kas sniedz informāciju par Latvijas okupāciju, PSRS un nacistiskās Vācijas karaspēku pastrādātajiem noziegumiem un Latvijas starptautisko situāciju pēc II. Pasaules kara un Latvijas valstiskuma nepārtrauktību.
2. Ņemt vērā, ka tas ir pagaidu risinājums līdz jaunas koncepcijas izstrādei par Uzvaras laukuma un tēlnieciskā ansambļa saturu.

2. Polijas Republikas vēstniecības priekšlikums par piemiņas plāksnes, veltītas Aleksandram Mišovskim izvietojumu pie Rīgas pils mūra

O. Spāritis Polijas vēstniecība vēlas pie Horna bastiona sienas, kur Lācplēša dienā tiek dedzinātas sveces, izvietot piemiņas plāksni, veltītu Aleksandram Mišovskim. Šī siena ir kļuvusi par savdabīgu vēstures faktu piemiņas vietu, jo tur jau atrodas Francijas un Lielbritānijas vēstniecību izvietotas piemiņas plāksnes, kā arī Brāļu kapu komitejas uzstādītā plāksne. Papildus vēstniecības iesniegumam un skicēm ir saņemts VAS “Valsts nekustamie īpašumi” atzinums, ka viņi piekrīt šīs plāksnes izvietojumam, samērojot to ar jau esošajām plāksnēm. Savukārt no Valsts prezidenta kancelejas vadītāja A. Teikmaņa kunga saņemta mutiska informācija, ka viņš pilnībā piekrīt tam, ka šādam piemiņas objektam Rīgas pils ansablī ir vieta.

Piemiņas plāksnes teksts, kas ir stāstījuma veidā, turklāt nav īss, ir Polijas valdības ierosinājums. Tādējādi šim saturam ir gan politiskais, gan saturiskais, gan valdības akcepts.

M. Mihališina Izsaka pateicību par uzaicinājumu uz sēdi. Priekšlikums ir ļoti svarīgs Polijas valstij un Polijas vēstniecībai, jo mēs gribam pieminēt ne tikai pulkvedi A. Mišovski, bet arī Latgales brīvības cīņās kritušos 500 Polijas karavīrus. Lielākā daļa piemiņas objekti, kas veltīti brīvības cīņām 2019.gadā atrodas Daugavpilī. Ar šo piemiņas zīmi vēlas sniegt informāciju rīdziniekiem un pilsētas viesiem par Polijas karavīru iesaisti Latvijas atbrīvošanas cīņās 2019.gadā.

A. Broks Norāda, ka jau diskusijā par P. Radziņa piemiņas plāksnes izvietojumu pils mūrī, tika paredzēta iespējamība, ka nākotnē būs citi priekšlikumi vēl kādas līdzīgas plāksnes izvietojumam. No iesniegtajiem materiāliem patreiz nav skaidrs kā kompozicionāli veidojas šis mūra fragments.

O. Spāritis komentē, ka Valsts nekustamo īpašumu vēstulē norādīts, ka nepieciešams precizēt piemiņas plāksnes novietojuma vertikālo un horizontālo piesaisti, bet skaidrojošo daļu papildināt ar informāciju par stiprinājuma veidu, kā arī sniegti kontakti personai ar kuru šie jautājumi saskaņojami, lai veidotu nevainojamu kompozīciju.

Balsojot par piemiņas plāksnes, veltītas A.Miškovskim izvietojumu

Pieminekļu padome vienbalsīgi nolemj:

Atbalstīt piemiņas plāksnes, veltītas A. Miškovskim izvietojumu Rīgas pils mūrī.

3. Par Brēmenes pilsētas dāvinājumu (atkārtoti)

O. Spārītis informē, ka Rīgas domes priekšsēdētājs Burova kungs ir saņēmis vēstuli no Brēmenes birģermeistara ar lūgumu apstiprināt, ka Rīgas pilsētai nav iebildumi saņemt kā dāvinājumu piemiņas objektu, veltītu no Brēmenes un tās apkārtnes izsūtītajiem ebrejiem, kuri ir cietuši un apglabāti Rīgā. Mūsu lēmums kalpotu kā pamudinājums un atbalsts Rīgas domes Ārlietu pārvaldei atbildes sagatavošanā, ka šim objektam ir visas tiesības ceļot uz Rīgu, kur tas, visticamāk, nonāks Pieminekļu aģentūras aprūpē, kamēr pilsētas arhitektūras dienesti atradīs piemērotāko novietojumu, izstrādās skici un līdz nākošajai vasarai paredzēs objekta uzstādīšanu, kā to vēlas Brēmenes pilsētas puse. Objekta skices tika apspriestas iepriekšējā Padomes sēdē. Sākotnējā ieceres apspriešanā ir tikusi apskatīta novietne Geto muzejā Spīķeru kvartālā. Rīgas pilsētas arhitekti un Būvvalde var izskatīt arī citas novietnes. Ir arī tādas vietas, kurās mēdz koncentrēties genocīda piemiņas zīmes - Vecie ebreju kapi, Sinagogas pagalmiņš u.c., bet tas neierobežo pilsētas arhitektus izvēlēties arī citas novietnes. Aicina A. Kušķa kungu sekot līdzi šim procesam.

A. Kušķis norāda, ka jāmeklē atbalsts pie tām Rīgas domes organizācijām, kas nodarbojas ar labiekārtošanas jautājumiem.

A. Broks Atzīmē, ka katram piemineklim svarīgs ir izgaismošanas jautājums, to risinot kompleksi ar labiekārtojumu. Arī šis izmaksas ir jāņem vērā veidojot labiekārtojumu.

O. Spārītis norāda, ka Pieminekļu aģentūrai, sadarbībā ar pilsētas arhitektiem radīsies novietojuma priekšlikumi, tiks veidotas atbilstošas labiekārtojuma skices, paredzot arī apgaismojumu.

Pieminekļu padome pieņem zināšanai sniegto informāciju.

4. Par altārgleznotāja F.J. Maddaus piemiņas akmeni Lielajos kapos

O. Spārītis informē par R. Našenieces priekšlikumu par F.J. Maddaus piemiņas akmens uzstādīšanu Lielajos kapos, veidojot diezgan tradicionālu, nelielu, melna granīta pieminekli dzimtas kapu vietā. Atgādina, ka pēc līdzīga principa arī citu padomju laikos likvidēto kapu vietā ir uzstādīti virkne pieminekļu: Tehniskās universitātes profesoriem, baltvācu māksliniekam Vilhelmam Noimanim, bijušajiem Rīgas pilsētas mēriem u.c. Informē, ka klāt neesošie Pieminekļu padomes locekļi ir iesūtījuši savu vērtējumu:

M. Mintaurs atbalstoši izsakās par piemiņas saglabāšanu, savukārt J. Krastiņš norāda, ka tā kā joprojām nav izstrādāta Lielo Kapu attīstības koncepcija, nebūtu saprātīgi turpināt neveiksmīgos kapu reģenerēšanas pasākumus. Gan daudzu pasaules pilsētu, gan Rīgas pieredze daudzu desmitu gadu garumā uzskatāmi un neapgāžami pierādījusi, ka parka un kapsētas funkcijas vienā un tajā pašā vietā nav savietojamas. Acīmredzami jāatgriežas pie idejas, kas tika piedāvāta, uzsākot Lielo kapu likvidēšanu: izveidot kapos kādreiz apbedīto personību piemiņas ansambli, tajā pēc vienota principa sakoncentrējot šīm personībām veltītos piemiņas veidojumus (akmeņus, plāksnes, skulptūras, pieminekļus, kapliņas). Vispiemērotākais areāls šādam ansamblim ir pie Jaunās kapelas (Rīgas Augšāmcelšanās evaņģēliski luteriskās baznīcas) Klusajā ielā 4.

Lai arī šeit ir zināma pretruna starp kapu funkciju un parka zonu, tomēr jāņem vērā fakts, ka šī teritorija ir parks ar lielu Latvijas mākslai un kultūrvēsturei nozīmīgu memoriālu objektu koncentrāciju, līdz ar to tas nav uztverams tikai kā pastaigu vieta. Precedents veidot jaunus objektus noticis jau padomju laikā, izveidojot kapa vietas noformējumu Kr.Baronam, F.Brīvzemniekam un K.Valdemāram, kura autors ir J.Dambis. Laiku pa laikam, izņēmuma kārtā, parādās motivēta situācija, kad dzimta vai kāda organizācija atjauno zudušās kapa vietas.

R. Našeniece papildina, ka pieminekļa forma izvēlēta sadarbībā ar Pieminekļu aģentūru, veidojot to analogu citiem, atjaunotiem pieminekļiem. Par periodu, kad tika apbedīts F.J.Maddaus ir saglabājusies kapu uzmērījumu dokumentācija un tāpēc ir iespējams precīzi noteikt viņa apbedīšanas vietu. Ar pieminekļa izveidi saistītās izmaksas segs ģimene, savukārt pati apbedījuma vieta netiks atjaunota, līdz ar to nav nepieciešams veikt klasisku kapa vietas kopšanu.

O. Spārītis papildina, ka līdz 1910.gadam apbedījumu vietas ir identificējamās, jo Rīgas Jāņa baznīcas draudze, kam piederēja lielākā kapu teritorija, veica apbedījumu reģistru, bet par vēlākiem apbedījumiem dokumentācijas nav.

K. Sedlenieks Ņemot vērā to, ka Lielajos kapos atrodas paša F.J.Maddaus kapa vieta, tad nav iebildumi veidot piemiņas zīmi, par spīti tam, ka mūsdienās šī teritorija vairs nav kapi. Aicina pārdomāt vai māksliniekam, kurš bija radoša personība, veidojams standartizēts piemiņas objekts.

I. Baranovska atzīmē, ka vēsturiski šādi pieminekļi ir tikuši uzstādīti un tie labi iederas šajā vietā.

A. Kušķis Ņemot vērā, ka F.J.Maddaus bijis kultūras darbinieks un kapa vieta ir identificējama, atbalsta priekšlikumu, bet aicina to uzlūkot kā izņēmuma situāciju, kamēr nav izstrādāta Lielo kapu attīstības koncepcija.

Balsojot par F.J.Maddaus piemiņas zīmes izveidi,

Pieminekļu padome vienbalsīgi nolemj:

Atbalstīt piemiņas vietas izveidošanu F.J. Maddaus Lielajos kapos.

Sēdi slēdz plkst. 16:30

Priekšsēdētājs

O. Spārītis

Protokolēja

I. Šmite

I. Baranovska

A. Maderniece

E. Mārtuža

A. Kušķis

A. Broks

K.Sedlenieks

M. Šenberga

